

PATVIRTINTA
 UAB „Investicijų ir verslo garantijos“
 valdybos 2022 m. liepos 7 d. sprendimu
 (posėdžio protokolo Nr. 026)
 (Nauja redakcija, patvirtinta valdybos
 2023-01-19 sprendimu (posėdžio protokolas
 Nr. 002))

**UAB „INVESTICIJŲ IR VERSLO GARANTIJOS“
 PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS POLITIKA**

I. VARTOJAMOS SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI

Sąvoka	Reikšmė
INVEGA arba Bendrovė	Uždaroji akcinė bendrovė „Investicijų ir verslo garantijos“
Atitikties pareigūnas	INVEGOS generalinio direktoriaus įsakymu paskirtas darbuotojas atitikties pareigūno funkcijų vykdymui.
Pinigų plovimas	1) turto teisinės padėties pakeitimas arba turto perdavimas, žinant, kad šis turtas yra gautas iš nusikalstamos veikos arba dalyvaujant tokioje veikoje, siekiant nuslėpti arba užmaskuoti neteisėtą turto kilmę arba siekiant padėti bet kokiam nusikalstamoje veikoje dalyvaujančiam asmeniui išvengti teisinių šios veikos pasekmių; 2) turto tikrojo pobūdžio, tikrosios kilmės, šaltinio, vietos, disponavimo, judėjimo, nuosavybės teisių arba su nuosavybe susijusių teisių nuslėpimas arba užmaskavimas, žinant, kad šis turtas yra gautas iš nusikalstamos veikos arba dalyvaujant tokioje veikoje; 3) turto įgijimas, valdymas ar naudojimas, įgijimo (perdavimo) metu žinant, kad šis turtas gautas iš nusikalstamos veikos arba dalyvaujant tokioje veikoje; 4) rengimasis, pasikėsinimas padaryti, bendrininkavimas darant bet kurią iš aukščiau nurodytuose 1–3 punktuose nurodytų veikų
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos politika arba Politika	Ši INVEGOS Pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos Politika su visais priedais, pakeitimais ir papildymais (jei tokių būtų)
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įgyvendinimo taisyklės arba Taisyklės	INVEGOS generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintos Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įgyvendinimo taisyklės su vėlesniais pakeitimais, jei tokie būtų priimti)
FNTT	Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos
Dalykiniai santykiai	Verslo, profesiniai arba komerciniai kliento ir finansų įstaigų ar kitų įpareigotųjų subjektų santykiai, susiję su jų profesine veikla, kuriuos ryšių užmezgimo momentu buvo numatyta tęsti tam tikrą laikotarpį
Klientas	Fizinis arba juridinis asmuo, sudarantis sandorį su Bendrove
Naudos gavėjas	Fizinis asmuo, kuris yra kliento (juridinio asmens ar užsienio valstybės įmonės) savininkas arba kontroliuoja klientą, ir (arba) fizinis asmuo, kurio vardu yra vykdomas sandoris ar veikla. Naudos gavėju laikomas: 1) juridiniame asmenyje: a) fizinis asmuo, kuriam priklauso juridinis asmuo ar kuris jį valdo tiesiogiai ar netiesiogiai, turėdamas pakankamą procentinę dalį to juridinio asmens akcijų arba balsavimo teisių, įskaitant per pareikštinių akcijų valdymą, išskyrus akcines bendroves, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamose rinkose, kuriose taikomi Europos Sąjungos teisės aktus atitinkantys reikalavimai atskleisti informaciją apie savo veiklą, arba lygiaverčiai tarptautiniai standartai, arba jį kontroliuojamas kitais būdais. Fizinis asmuo, kuris turi 25 procentus ir vieną akciją arba didesnę negu 25 procentų kliento nuosavybės dalį, yra laikomas tiesioginiu savininku. Fizinis (fiziniai) asmuo (asmenys), kontroliuojantis

	(kontroliuojantys) įmonę arba kelias įmones, kuri (kurios) turi 25 procentus ir vieną akciją arba didesnę kaip 25 procentų kliento nuosavybės dalį, yra laikomas (laikomi) netiesioginiu (netiesioginiais) savininku (savininkais); b) juridiniame asmenyje, kurio tapatybė nustatoma, vyresniojo vadovo pareigas einantis fizinis asmuo, jeigu šios dalies a) papunktyje nurodytas asmuo nenustatytas arba jeigu kyla abejonų, kad nustatytas asmuo yra naudos gavėjas; 2) patikos fonduose – visi šie asmenys: a) patikėtojas (patikėtojai); b) patikėtinis (patikėtiniai); c) saugotojas (saugotojai), jeigu tokių esama; d) fiziniai asmenys, gaunantys naudą iš juridinio asmens ar juridinio asmens statuso neturinčio subjekto, arba, jeigu šie asmenys dar nenustatyti, asmenys, kurių interesams atstovauti tas juridinis asmuo ar juridinio asmens statuso neturintis subjektas yra įsteigti arba veikia; e) bet koks kitas fizinis asmuo, faktiškai kontroliuojantis patikos fondą turima tiesiogine arba netiesiogine nuosavybe arba kitomis priemonėmis; 3) administruojančiame ir lėšas skirstančiame juridiniame asmenyje, į patiką panašios formos subjekte – fizinis asmuo, einantis šios dalies 2 punkte nurodytoms pareigoms lygiavertės pareigas
Įstatymas/PPTFPĮ	Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymas
PPTFP	Pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencija
PPTF	Pinigų plovimas ir (ar) teroristų finansavimas

Kitos Politikoje vartojamos sąvokos atitinka PPTFPĮ ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

II. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Politikos tikslas – nustatyti bendrąsias nuostatas, principus ir reikalavimus, kuriais vadovaujantis INVEGA turi nustatyti, stebėti, vertinti ir valdyti PPTF riziką, siekiant apriboti galimybę INVEGOS klientams naudotis jos teikiama paslauga legalizuojant lėšas, gautas nusikalstamu būdu bei finansuojant terorizmą, taip pat palaikyti gerą INVEGOS reputaciją, užtikrinti partnerių pasitikėjimą ja ir sukurti sąžiningus bei atvirus santykius su savo klientais.

2. Politikos nuostatos taikomos atsižvelgiant į bendrą INVEGOS veiklos bei įgyvendinamų priemonių rizikos vertinimą PPTF rizikos prasme ir kai kituose priemonių įgyvendinimą ir (ar) INVEGOS veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nenustatyta kitaip.

3. Politikos nuostatos yra taikomos:

3.1. prieš INVEGAI pradedant dalykinius santykius ir sudarant sandorius/sutartis;

3.2. iki lėšų išmokėjimo klientui;

3.3. kai kyla abejonų dėl anksčiau gautų kliento ir naudos gavėjo tapatybės duomenų teisingumo ar autentiškumo;

3.4. bet kuriuo kitu atveju, kai kyla įtarimas, kad yra, buvo ar bus vykdoma PPTF veikla.

4. INVEGOS valdybos nariai, Bendrovės generalinis direktorius ir jos struktūrinių padalinių darbuotojai pagal kompetenciją atsako už tinkamą PPTFP užtikrinimą:

4.1. INVEGOS valdyba tvirtina, keičia ir pripažįsta netekusia galios Politiką ir yra atsakinga už požiūrio viduje formavimą ir organizavimą. INVEGOS valdyba paskiria valdybos narį, atsakingą už PPTFPĮ ir Politikoje nustatytą PPTFP priemonių įgyvendinimo INVEGOJE organizavimą. Bendrovės generalinis direktorius yra atsakingas už PPTFP priemonių įgyvendinimo organizavimą iki kol nėra paskirtas valdybos narys šiai funkcijai atlikti;

4.2. INVEGOS generalinis direktorius yra atsakingas už PPTFP priemonių nustatymą, atitikties pareigūno bei atitikties įgyvendinimo funkcijas vykdančių darbuotojų paskyrimą, pakankamų resursų (finansinių, žmogiškųjų, informacinių technologijų ir kt.), reikalingų PPTF rizikai valdyti ir (ar) Politikos nuostatoms įgyvendinti, skyrimą ir yra atskaitingas INVEGOS valdybai;

4.3. INVEGOS atitikties pareigūnas organizuoja tinkamą PPTFP priemonių ir atitikties funkcijų įgyvendinimą INVEGOJE;

4.4. Atitikties įgyvendinimo funkcijas atliekantis INVEGOS darbuotojas yra atsakingas už Politikos nuostatas įgyvendinančių Taisyklių, instrukcijų, ar kitų dokumentų rengimą, jų įgyvendinimo kontrolę, konsultacijų

INVEGOS darbuotojams PPTFP įgyvendinimo klausimais teikimą, taip pat - mokymų darbuotojams organizavimą, siekiant juos tinkamai supažindinti su PPTFP reikalavimais;

4.5. INVEGOS vidaus audito tarnyba – stebi ir vertina PPTFP funkcijos vykdymą Bendrovėje ir esant poreikiui teikia nuomonę, komentarus, pasiūlymus.

5. Politikos nuostatas dėl PPTFP priemonių įgyvendinimo detalizuoja Taisyklės.

III. PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS PRINCIPAI

6. Užtikrinant PPTFP INVEGOJE ir įgyvendinant šios Politikos nuostatas vadovaujamosi šiais principais:

6.1. *teisėtumo* – INVEGA, įgyvendindama PPTFP priemones privalo laikytis PPTFP ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų bei teisės aktų reikalavimų, taip pat užtikrinti Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse priimtų įsipareigojimų vykdymą ir Europos Sąjungos teisės aktų taikymą;

6.2. *sąveikos* – PPTFP priemonių efektyvumas yra užtikrinamas derinant visų už PPTFP įgyvendinimą atsakingų institucijų veiksmus bei keičiantis joms reikalinga informacija;

6.3. *nuolatinumo* – PPTFP priemonių veiksmingumas užtikrinamas nuolat peržiūrint ir vertinant jų įgyvendinimo rezultatus bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo;

6.4. *asmens teisių apsaugos* – PPTFP veikla turi būti vykdoma užtikrinant teisinio reguliavimo aiškumą ir stabilumą, apsaugant INVEGOS klientų teises bei teisėtus interesus ir vadovaujantis asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimais;

6.5. *rizikų valdymo savalaikiškumo* – INVEGOS darbuotojai turi būti laiku ir tinkamai informuoti apie nustatytas rizikas ir jų valdymo priemones PPTFP srityje bei įtraukti į rizikų valdymo procesą, siekiant užtikrinti jo veiksmingumą.

7. INVEGA nebendradarbiauja su fiziniais ir juridiniais asmenimis, kurių statusas ir veikla neatitinka PPTFP ir kituose įstatymuose bei teisės aktuose nustatytų reikalavimų, taip pat – INVEGOS teisės aktuose keliamų reikalavimų.

IV. PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO RIZIKĄ MAŽINANČIOS PRIEMONĖS

8. INVEGA vykdydama PPTFP taiko šias PPTF riziką mažinančias priemones:

8.1. vykdo kliento ir naudos gavėjo vertinimą, patikrą ir stebėseną;

8.2. vykdo visos veiklos PPTFP rizikos vertinimą;

8.3. vykdo tarptautinių sankcijų įgyvendinimą;

8.4. vykdo mokesčių vengimo rizikos vertinimą;

8.5. vykdo darbuotojų mokymus;

8.6. aiškiai apibrėžia INVEGOS valdybos, INVEGOS vadovo ir darbuotojų funkcijas PPTFP veiklos srityje.

V. KLIENTO IR NAUDOS GAVĖJO VERTINIMAS, PATIKRA IR STEBĖSENA

9. Kliento ir naudos gavėjo vertinimo, patikros ir stebėsenos procesą sudaro:

9.1. kliento ir naudos gavėjo identifikavimo procedūros;

9.2. „Pažink savo klientą“ principo įgyvendinimo procedūros;

9.3. klientų PPTF rizikos vertinimas ir jų skirstymas į rizikos grupes;

9.4. kliento dalykinių santykių ir operacijų (sandorių) stebėseną.

Kliento ir naudos gavėjo identifikavimo procedūros

10. Visais atvejais, kai yra nustatoma kliento tapatybė, INVEGA turi imtis visų atitinkamų, kryptingų ir proporcingų priemonių, kad nustatytų ar klientas veikia savo vardu, ar yra kontroliuojamas, nustatyti naudos gavėją, taip pat, jeigu klientas veikia per atstovą - ir kliento atstovo tapatybę.

11. Kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymas INVEGOJE, atsižvelgiant į jos veiklos specifiką, yra vykdomas nuotoliniu būdu. INVEGA informaciją iš klientų renka tiek tiesiogiai, tiek naudodamasi trečiųjų šalių informacija PPTFP nustatytomis sąlygomis. Kliento ir naudos gavėjo identifikavimo procedūrų tvarka detalizuojama Taisyklėse.

12. INVEGA privalo atlikti periodišką kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo metu pateiktų duomenų ar informacijos atnaujinimą (atsižvelgiant į kliento rizikos lygį ar atsiradus kitoms reikšmingoms aplinkybėms).

„Pažink savo klientą“ principo įgyvendinimas

13. INVEGA vykdydama kliento ir naudos gavėjo vertinimą vadovaujasi „Pažink savo klientą“ principu.
14. „Pažink savo klientą“ procesas vykdomas prieš pradėdant dalykinius santykius, jų metu ir vykdomas iki dalykinių santykių su klientu pabaigos, taip, kaip tai numatyta Taisyklėse.
15. Jei nėra galimybės tinkamai įgyvendinti „Pažink savo klientą“ principo INVEGA sprendžia dėl dalykinių santykių su klientu nesudarymo ar nutraukimo, kaip tai numatyta Politikos 27 p.

Klientų rizikos vertinimas ir jų skirstymas į rizikos grupes

16. Bendrovė vykdo klientų individualios PPTF rizikos vertinimą prieš pradėdama dalykinius santykius su klientais ir dalykinių santykių metu.
17. Nustatant kliento rizikos grupę turi būti įvertinama (įskaitant, bet neapsiribojant):
 - 17.1. kliento rizika;
 - 17.2. geografinė (šalies) rizika;
 - 17.3. kliento naudojamų paslaugų ir produktų, atliekamų operacijų rizika;
 - 17.4. produkto, paslaugos, sandorio ar paslaugų teikimo kanalų rizika.
18. Taip pat INVEGA vertindama klientą atsižvelgia į Lietuvos Respublikos Nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinime ir Europos Komisijos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinime identifikuosius rizikos veiksnius ir įvertina FNTT direktoriaus įsakymu patvirtintų pinigų plovimo ir įtartinų piniginių operacijų ar sandorių atpažinimo kriterijų sąrašę, kuris skelbiamas FNTT interneto svetainėje, nurodytą informaciją.
19. Atlikus kliento PPTF rizikos vertinimą pagal Politikos 17 p. klientai yra skirstomi į rizikos grupes:
 - 19.1. didelės (aukštos) rizikos klientus;
 - 19.2. vidutinės rizikos klientus;
 - 19.3. mažos rizikos klientus.
20. Klientui suteikta rizikos grupė periodiškai peržiūrima visų dalykinių santykiu metu, taip kaip tai nustatyta Taisyklėse.

Kliento dalykinių santykių ir operacijų (sandorių) stebėseną

21. INVEGA vykdo kliento dalykinių santykių ir operacijų (sandorių) stebėseną tiek, kiek tai susiję su sutartiniais santykiais tarp Bendrovės ir kliento.
22. Priskyrus klientą prie rizikos grupės, stebėseną vykdoma Taisyklėse nustatyta tvarka.

VI. INVEGOS VISOS VEIKLOS PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO RIZIKOS VERTINIMAS

23. INVEGA ne rečiau kaip kartą per metus ir (arba) įvykus reikšmingiems pokyčiams atlieka visos veiklos PPTF rizikos vertinimą. INVEGOS visos veiklos PPTF rizikos vertinimą atlieka atitikties įgyvendinimo funkcijas atliekantis INVEGOS darbuotojas kartu su INVEGOS Rizikų valdymo ir strateginio planavimo darbo grupe. Su atlikto vertinimo rezultatais supažindinamas Bendrovės vadovas ir valdyba.
24. INVEGOS visos veiklos PPTF rizikos vertinimo tikslas – įvertinti Bendrovės veiklą PPTFP srityje, siekiant nustatyti jos veikloje kylančias PPTF rizikas ir numatyti priemones, skirtas identifiikuotoms rizikoms pašalinti ar joms tinkamai valdyti.
25. Bendrovės visos veiklos PPTF rizikos vertinimas turi būti proporcingas Bendrovės vykdomos veiklos mastui, pobūdžiui bei teikiamoms paslaugoms ir atliekamas atsižvelgiant į Bendrovės veiklai būdingas rizikas ir jų veiksnius bei į rizikas, nustatytas Lietuvos Respublikos nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinime ir Europos Komisijos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinime.
26. Atlikus INVEGOS visos veiklos PPTF rizikos vertinimą bei nustačius, kad esamos rizikos valdymo priemonės nėra pakankamos, turi būti sudaromas rizikų valdymo (mažinimo) priemonių planas rizikoms pašalinti ir (ar) valdyti.
27. Bendrovė gali taikyti šias PPTF rizikos valdymo (ribojimo) priemones:
 - 27.1. papildomi paklausimai;
 - 27.2. dalykinių santykių neužmezgimas;
 - 27.3. dalykinių santykių nutraukimas.
28. INVEGOS visos veiklos PPTF rizikos vertinimas atliekamas ir vykdomas taip, kaip tai numatyta INVEGOS valdybos patvirtintoje Rizikų valdymo politikoje.

VII. TARPTAUTINIŲ SANKCIJŲ ĮGYVENDINIMAS

29. INVEGA tinkamai įgyvendindama tarptautines sankcijas tikrina ar klientai, atstovai ir naudos gavėjai nėra įtraukti į fizinių ir juridinių asmenų, kurių atžvilgiu taikomos tarptautinės sankcijos, sąrašą. Šiuo tikslu yra tikrinama, ar klientai, jų atstovai ir naudos gavėjai nėra įtraukti į subjektų bei jų grupių, kurioms taikomos Jungtinių Tautų Organizacijos ir Europos Sąjungos, kuris privalomas visiems subjektams pagal PPTFPĮ, konsoliduotą sankcijų sąrašą, o taip pat Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės (įskaitant JAV Iždo departamento Užsienio lėšų kontrolės biurą (OFAC)) bei Jungtinės Karalystės, sudaromą, taikomą ar administruojamą sankcijų sąrašą.

30. Jei INVEGA nustato, kad klientui, ar jo naudos gavėjui (-ams) ar kliento atstovui (vadovui) yra taikomos sankcijos, ji nesudaro, nepalaiko arba nutraukia dalykinius santykius su klientais.

VIII. MOKESČIŲ VENGIMO RIZIKOS VERTINIMAS

31. INVEGA užtikrindama mokesčių vengimo rizikos valdymą, Taisyklėse reglamentuota tvarka taiko atitinkama tvarka nustatytus kriterijus ir vertina bei analizuoja kliento pateiktą informaciją.

32. INVEGA įgyvendindama finansines priemones iš Europos Sąjungos biudžeto lėšų (įskaitant bet neapsiribojant) siekia užtikrinti mokesčių mokėjimo skaidrumą užtikrinančių priemonių taikymą, todėl neremia veiksmy, kuriais prisidedama prie mokesčių vengimo, mokestinio sukčiavimo ar mokesčių slėpimo.

IX. DARBUOTOJŲ MOKYMAI

33. INVEGA užtikrina, kad jos darbuotojams, kurie tiesiogiai dirba PPTFP srityje būtų organizuojami mokymai, siekiant juos tinkamai supažindinti su PPTFP reikalavimais.

34. Mokymai darbuotojams turi būti organizuojami ne rečiau kaip kartą per metus.

35. Bendrovės darbuotojai turi būti supažindinti su vidinėmis tvarkomis ir teisės aktais, reglamentuojančiais PPTFP ir atsakomybės už PPTFP priemonių nevykdymą klausimais.

X. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

36. INVEGOS darbuotojai, pažeidę Politikos reikalavimus atsako įstatymų nustatyta tvarka.

37. Politikos nuostatos peržiūrimos ir pagal poreikį keičiamos kas 2 metus ir (arba) pagal poreikį, kai nustatoma reikšmingų ar naujų aplinkybių ar rizikų, turinčių įtaką tinkamam PPTFPĮ įgyvendinimui.

38. Politikos stebėseną, peržiūrą ir prireikus tobulinimą atlieka INVEGOS Rizikų valdymo ir atitikties departamentas.

39. INVEGOS dukterinė (-s) įmonė (-s) atsižvelgdama (-os) į bendrą veiklos bei įgyvendinamų priemonių rizikos vertinimą PPTF rizikos prasme privalo turėti nustatytas procedūras, skirtas jas valdyti, kaip tai nustatyta PPTFPĮ.